

Kemerevói költők bemutatása

Buravljov, Jevgenyij Szergejevics

Buravljov, Jevgenyij Szergejevics. 1921-ben született a kauzsszki körzetben. A katonai műszaki repülőiskola elvégzése után sok évig szolgált a katonai légierők egységeinél és a szovjet hadsereg műszaki alakulatainál. 1961-ben levelező tagozaton végzett a Gorkij Irodalmi Intézetben. Eddig 11 verses- és prózai kötete jelent meg. 1961-ben vették fel a Szovjet Írók Szövetségébe.

Az életrajz így indult valahogy:
A vörös zászló fennen lobogott,
és jött vissza a polgárháború
katonája, apánk – a löttkarú.
Az éhínség évében szült anyánk
– fajtát folytatni –, csak ezt hagyta ránk
Flaskóból szoptunk lágy emlé helyett
– a sovány anyák nem adtak tejet –,
pár év múlva az apák zászlaját
fogva esküdtünk, harcoltunk tovább...

Az életrajz így indult valahogy:
naponta nyolc-tíz támadás, halott...

Az életrajz így indult valahogy:
– A tank alá! Akkor robbanni fog!
Aztán az érme: Bresztért, Berlinért...
aztán a hajók – feledve a vért –,
új építkezés, állvány erdeje,
a vitorlákból keresés szele.
Az életrajz így indult valahogy:
A költő, ha ír – gyalupadra rogy,
aztán az élet regéi nyomán
vékony könyvecské, első zsenge. Am
mi nem azoknak írtunk verseket,
knek az élet csupa élvezet,
divatos cipők, ingek – a világ:
kik ajkbiggyesztős mosoly-figurák.
Lehet semmink sincs. Szegények vagyunk.
De a Haza, az él miáltalunk,

Távol élő barátok üzeneteként, üdvözeteként közlünk most néhány verset egy közeljövőben megjelenő, orosz-magyar nyelvű antológiából: a kötet megynk felszabadulásának 30. évfordulójára a Corvina adja ki.

Immár egy évtizede, hogy Nyugat-Szibéria egy országnyi táját, a Kemerevói-területet és Nógrád megyét testvéri barátság köti össze, amely egyre mélyül és gazdagodik. Naponta megbizonyosodhatunk arról, hogy milyen erős és őszinte megismerési vágy él a két táj lakossága szívében egymás iránt. Valóságos felfedező mozgalom ez már, nem pusztán érdeklődés és kíváncsiság.

A kötet — melyből a verseket válogattuk — a kemerevói és nógrádi költők, képzőművészek közös bemutatkozásának dokumentuma. Alkotó művészeink a költészet és kép láttató-erejével jelenítik meg az embereket, a tájat, a múltat, a jövőt, a gondolkodást és érzelmeiket, a mindennapok örömeit, gondjait: a sokszínű és nagyszerű életet.

A kemerevói költők verseinek közlésével kezdjük el a Palócföldben a szomszédos népek költészetét bemutató sorozatunkat, és ez így válik különös jelentőségűvé, jelképpé a népek barátságának ápolásában vállalt szerepünk szempontjából.

hogy szívünkben apáink éljenek,
a szél arcunkat ne kímélje meg,
ősz üstökünkbe tépve egyenest...
– mert elnyűvödött munkában e test –,
Nem rejt bokor, makacs erőnk ha fogy.

Az életrajz így indult valahogy...

(Jobbágy Károly fordítása)

Bajanov, Viktor Mihajlovics

Bajanov, Viktor Mihajlovics. 1934-ben született a kemerevói körzetben. Jelenleg Diesel-mozdony vezető. 1957 óta publikál. Verseskötei: „Harmat” (1963) „Túl a füzes folyón” (1965), „Szülőföldem” (1967). Elbeszéléseket is írt, amelyeket Kemerevóban adtak ki. 1965-től tagja a Szovjet Írók Szövetségének.

Öreg ácsok

Bár megvénültek, ám azért mégse,
a küzdelmet nem adták fel.
A nagyapáik éles fejszéje
kezükben még nem tompult el.
A nyugdíj. Nemrég hozta a posta.
Most tán sutban üljenek?
Az udvart söpörjék fel csinosra?
A kolhozról jött üzenet:
Lám, rozzant a híd, javítsátok meg!
Feledve hinárt, patakot,
megyek iszapban, pára reszket,
buzgalmukon ámuldozok.
Hány öreg mester, mind meghajolva,
a gerendákat hasítja, sorra
lesújt a fejsze, sebesen,
egy hajszálnyira a csizma mellett.
hangtalanul, figyelmesen,
De ha ott jársz véletlenül,
A halál
szólítanak, foglalj köztük helyet,
majd dohány is előkerül,
a mellbevágó, zöld szüzdohányuk,
mint most is, jó komótosan,
a falu dolgát, hogy meghányjuk,

már kezdenék is: no, mi van? —
s ekkor nagy ívben bolyongva,
teherkocsi botladozik,
hát szemlesütve, feltápáskodva,
mohón megszívják a cigit,
a szerszámokhoz így térnek vissza,
s röstelkedőn köhintenek:
hej, barátocskám, sürgős a munka,
majd beszélgetünk, ha lehet.

(Vihar Béla fordítása)

Boriszov, Mihail Fjodorovics

Boriszov, Mihail Fjodorovics. 1924-ben született az Altájban. Tizenhét éves korában, egyenesen az iskolapadból önként jelentkezett, hogy megvédje hazáját a fasiszta megszállóktól. A Szovjetunió Hőse magas kitüntetésre érdemesítették. Jogi egyetemet végzett. 1965-ben Kemerevóban jelent meg első verseskötete, a „Hűség”, és 1969-ben a második: „Nyugtalan visszhang”.

Katonasors

Rágondolunk, s elborul a kedvünk:
Minket

darvak hangjai helyett
Kürtszó keltett, s kényszeredve mentünk,
Gyermekkorunk semmibe vészett.

Zöld alkonyban.
Ablakát kihajtva,
Ábrándjaink nem hallhatta lány –
A háború

katonavonatba
Zsúfolt minket iskola után.

De a tűzben,
Srapnelvijjogásban,
Hol

áldozatra várt,
Katonasors, sem én, sem a társam
S ha láttok is el-elkomorulni –
Ott nem gondolhatott senki rád!

Sok emlékünk
mint fájás
betölt –

Ma is, mint rég, katonák vagyunk mi

A jó frontján, mely előretört.
Vád ne érjen, múltó pillanat csak!...
Hisz míg suttognak a jegenyék,
Mind tisztábban
Hallani a darvak
Hívó, messzi trombitajelét.

(Polgár István fordítása)

Jurov, Gennagyij Jevlampievics

Jurov, Gennagyij Jevlampievics. Kemerovóban született 1937-ben. 1959-ben végezte el tomszki egyetem történeti-filológiai fakultását. Jelenleg a kemerovói területi újság munkatársa. Verseskötetei: „Kék fátyla” (1964), „Elfutó messzeség” (1968), „Partok” (1970).

A vérengző borz

A vérengző borz
Árnyként suhan, s a hátán
a sűrű csíksorok.
Táguló pupilláján
vérszomj, iszony lobog.
Akkor találkozz véle,
ha veszted vállalod,
mert vést hordoz két szeme,
s kit megmar, az halott.

Kőhánya omladékon,
viz mentén, sebesen,
a borz nyomomban oson,
s a lépte nesztelen.
Engedi, heverjem csak,
s álmomban tör oda,
nekiugrik nyakamnak,
belémhasít foga.

Ismerem gonosz dühét,
amint buzgón követ,
szája vörös üregét,
ínyét, az éheset.
Rég érzem szándékait,
lapul, leselg, rohan,
véremről ábrándozik,
felinná szomjasan.

Éj sürget, hogy hamarost
fedélt leljek, de nem!
Megtöltöm golyóval most
kétszövű fegyverem.
Bár a tajga hús nagyon,
bevárom. Ott szalad...
S a célgömbbel elkapom.
a fölugró vadat.

(Vihar Béla fordítása)

Fjodorov, Vaszilij Dimitrievics

Fjodorov, aVszilij Dmitrievics. 1918-ban született Kemerovóban. 1938-ban végezte el az Aviációs Technikumot, azután repülőgépezemekben dolgozott művezetőként és technikusként. „A hetedik égbolt” című poémája és „Három kakas” című kötete elnyerte az Oroszországi Szovjet Szövetségi Szocialista Köztársaság Gorkij állami díját. Vaszilij Fjodorov egyike a legkiválóbb és legnépszerűbb szovjet költőknek.

Az élet fő

Az élet fő alapja
egyszerű:
nő ajka...
férfi ajka...
Az élet jó alapja
egyszerű:
mell a mellett
' add takarja.
Az egész alapja
bölc s egyszerű
ahogy tavasszal
a rügy hajt s a fű
Hát a katonák vére?
Hát a feleségük fájdalma?
Hát a stroncium
a felhők bokraiban?
Csupa tévedés,
csupa melléfogás,
évszázados tévelyedés
száz meg száz.
De az élet alapja,
az egyszerű:
nő ajka...
férfi ajka...

(Majtényi Zoltán fordítása)

Pinajev, Alekszandr Jefimovics

Pinajev, Alekszandr Jefimovics. 1907-ben született Marijnszkben. Fiatal korában az aldanszki lelőhelyeken aranyásóként és Komszomol-funkcionáriusként dolgozott. Elvégezte a tomszki Technológiai Intézetet, dolgozott szibériai építkezéseken, munkatársa volt a Bányászati Tudományos Kutató Intézetnek. Három verseskötete jelent meg.

Ezelőtt

Ezelőtt nem is oly sok évvel,
Csak néztem őket, kisgyerek,
Anyám előtt bátyám letérdelt,
Búcsút vett, s fölemelkedett:
– A messi útra áldj meg engem
Áldj meg, nehéz a feladat,
Áldj meg, győzzen a küzdelemben,
Viseljem el a bajokat.
Áldj meg, hogy boldogságban éljek,
Áldj meg, hogy ne féljek sosem,
Anyai hatalmaddal áldj meg,
hogy ne veszítsem életem!
S fenségesen anyánk felelte,
Hazánkként bölc s büszke volt:
– A halál balra – jobbra menj, de
Balra, ha a becsület ott!
Más e kor, az élet de más már,
S mást él majd, aki most gyerek,
Magasztosabbat e szokásnál,
Szébbet én mégsem ismerem.

(Polgár István fordítása)

Nyegbogatov, Mihail Alekszandrovics

Nyegbogatov, Mihail Alekszandrovics. 1921-ben született Gurlevszben. Háború után a Kuznyecki Szénmedence című újság irodalmi munkatársaként és a körzeti rádióállomás tudósítójaként, to-

vábbá a Kemerovói Könyvkiadó szerkesztőjeként dolgozott. Több mint tizenöt éve hivatásos irodalmár. 1962-ben felvették a Szovjet Írók Szövetségébe.

Útravaló

Szülőföldemet bejárta
nem hoztam útravalót,
csak ami a szívnek drága,
zúgó-zengő nyirfaszót,
felhőfonal színezüstjét,
mely kék égen, ábraként,
kanyargós hegyhátak mentén
úszik Szalair felé.
Bacsat folyó csacsogását
hoztam el emlékül én,
hol virágos lombú nyárfák
alatt lányt vár a legény:
fanyar füst lágy fenyőágon,
folyónk friss csíkja felett,
fű, mely zsongó illatárt ont,
nefelejcses kis sziget...
Kedves utaim se hagytam:
követ déli verőn
hogy égették póre talpam
hajdanán a hegyetön.
Nagy kincset, kedves vidékem,
nem vártam errefele,
batyúm, hát bizony szegényes,
viszont a szívem tele.
(Majtényi Zoltán fordítása)

(Majtényi Zoltán fordítása)

Szaulov, Anatolij Petrovics

Szaulov, Anatolij ePtrovics. 1942-ben született a kemerovói terület Leninszk-kuznyecki körzetében. Elvégezte a tomszki Pedagógiai Főiskolát. A tomszki és kemerovói televíziós stúdió szerkesztőjeként és a körzeti újságok tudósítójaként dolgozott. Két verseskötete jelent meg.

Rezgő délibáb a réten,
fű hullámszik, nap tüzel.
Illatával kósza szélen
kamilla és hárs üzen.
Kakukk jajdul. Nem fénycsöppek,
kék virágok lángja ég
lenn a fűben – kakukk-könnyek
csillámlanak szertesztét.
Csipkeágot félrehajtva
földre hajlok: erre jut,
lám, füvek közt, itt meg arra
egy kis ösvény: hangyaút.
Füvek kérnek: – Harmatunk már,
nézd, felitta mind a nap!
Rőt jégcseppek a számócák,
hajladozva ringanak...
Rám kacsint az érő hajnal,
és szelíden, mint anyám,
simogatva megvigasztal
karmos-mostoha csalán.

(Végh Miklós fordítása)

Kiszeljov, Igor Mihajlovics

Kiszeljov, Igor Mihajlovics. 1933-ban született az Altájban. 1955-ben fejezte be a novoszibirszki Pedagógiai Intézet irodalmi fakultását. Jelenleg a területi ifjúsági lap, a „Kuznyeckij komszomolista” tudósítója. Verseskötetei: „Bimbófakadás” (1966) és „Jaroszlavna” (1968); mindkettő Kemerovóban jelent meg.

Magasság

B. Volinov űrhajósnak

Csillag zuhant az álmos sztyep fölött,
az égre fényes tűz-csíkot hasítva...
Az ő szívébe nézett, s útra hívta
őt a magasság, amely érte jött.

a bányaváros, a kedves, derék,
– mert nem könnyű az útja a magasnak –
nevelte lassan-lassan gyermekét
keménynek és merésznek, és makacsnak.

Szellő-kezekkel a hajába túrt,
gondoskodott ütésről, horzsolásról,
– s végül ő maga is sokat tanult
keménykötésűnek nevelt fiától.

A strandra vágatott a sok barát,
– ám őt egy más út ígérete vonta:
edzésre járt a vén ugrótoronyba,
s a nyújtón óriáskereket csinált.

Útja (födön, – nem csillagok között)
nem emlékeztet semmilyen mesére.
De kiskorától úgy vágyott az égre,
hogy egyszer mégis szárnya ütközött.

S lám, űrhajóját csillagos mesék
honában viszi most előre bátran,
s ott van szerelve, féltve a nyomában
a bányaváros, a kedves, derék

amelynek lám, most szaporult a gondja,
mert a másik fiút figyeli már,
ki edzésre jár az ugrótoronyba,
s a nyújtón óriáskereket csinál.

(Lothár László fordítása)

Izmajlov, Vlagyimir Alekszejevics

Izmajlov, Vlagyimir Alekszejevics. 1926-ban született az Altájban. Fiatalabb korában falusi könyvtárosként és könyvelőként dolgozott. 1953-ban kezdett újságíróként dolgozni, ugyanebben az évben jelent meg Kemerovóban első verseskötete. A Szovjetszkaja Rosszija Könyvkiadó 1967-ben jelentette meg Izmajlov összegyűjtött verseit „Hőlepte fenyők” címmel. 1963 óta tagja a Szovjet Írók Szövetségének.

Barátom, egy napon, be furcsát kérdezett:
Mezsdurecsenszkóban miért sok a gyerek?
Ha a főúton sétálsz, lám, úgy tűnik, nosza
nem tajgai város ez,
hanem óvoda!
Miért?

Merthogy szép hely? Ez lenne a titka,
vagy azért, mert vize üde, forrástiszta,
azért, mert beárad tavaszkor,
az erdők illata, mint részegítő bor,
s ha az alkonyattal a sugár kigyullad,
még az apókák is koszorúkat fonnak.
A férfiaknak meg, gondjuk félretéve,
vérüket fölgyújtja asszonyuk szépsége.
Azért, mert azt látod, bárhová is lépj itt,
e fiatal várost az ifjak építik.
Ó, irigykedjete, ti, ódon városok,
e házak sorára, hol ifjú láng lobog,
hol narancsszín réten legény megy a lánnyal,
s fölékitik egymást izzó tűzvirággal.

Mennyi zselnicemeggy!

A hegyet belepik!

Ifjak dala harsan

estétől reggelig.

S ha közben elhallgat, szünetel az ének,
kicsiny unokákra számíhattok, vének.

Barátom, egy napon, be furcsát kérdezett:

Mezsdurecsenszkóban miért sok a gyerek?

Legyintettem, aztán megvontam vállamat:

Miért?, miért?

Talán az éghajlat miatt...

(Vihar Béla fordítása)

Mahalov, Valentin Vasziljevics

Mahalov, Valentin Vasziljevics. 1933-ban született Gorkij városban. 1958-ban végezte el a leningrádi egyetem filológiai fakultását. Az Építők Újságának tudósítója. Versei, karcolatai, elbeszélései 5 kötetben jelentek meg Kemerovóban.

Megálmodom e a májust még ezerszer,
olyannak látom, mint valaha rég:
tájgánk súlyos szempilláján a szender
reszketve szűri az ég kék színét.
Valahol fönna a messzi fellegekben
szalag leng, lökhajtásos gép nyoma.
És újból hívogat a munka engem:
kószáljak napos tájunkon tova,

csodáljam meg a fiatal világot,
fogjak markomba álmos csillagot.
Elmegyek hazulról. Ajtót kitárok.
Kéklő májussal szembe baktatok.
Hol rakoncátlan a szél, arra váltok,
hol erejét próbálja a folyó,
hol naszádként száguldnak jéghasábok,
s málló oldaluk naptól olvadó.
Mindazt a mozgást én szívemmel érzem,
csordultig tölt és magával ragad,
gondot-bajt, nyugöt elsodor keményen,
hordja rossz, téli kábaságomat.
Új távlatokat tár elémbé sodrón,
soha szemem még nem látott ilyet!
Légszomj kínoz, versek fojtják a torkom,
melyeket kiagyalni nem lehet.

(Majtényi Zoltán fordítása)

